

РЕШЕНИЕ

№ 1544

гр. София, 10.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 20.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **8251** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Образувано е по жалба на [фирма], подадена чрез адв. Б. от ВАК, срещу Решение № Ж-546/15.07.2021г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което дружеството е задължено да издаде на [фирма] становище с посочени условия за присъединяване съгласно Наредба №6, Глава пета, Раздел II, отговарящо на изискванията на чл.27 от ЗЕВИ, за Фотоволтаична централа (Ф.), заявена за изграждане при условията на чл.24,т.1 от ЗЕВИ в УПИ V – 242, кв. 35 по плана на [населено място] общ.И.,обл. Р. .

Според жалбоподателя оспореното решение е постановено при съществено противоречие с процедурата и с материалноправните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Твърди се, че липсват мотиви, като се сочи, че решението е в противоречие и със законите и подзаконовите нормативни актове в областта на устройството на територията. Според жалбоподателя, неправилно КЕВР е приела, че постройката в имота на [фирма] е сграда по смисъла на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ. Счита,че ответника неправилно е е позовал на разпоредбите на §1 т.1б от ДР на ЗКИР,а не на ЗУТ където в чл.12 ал.1 е направено разграничение между „сграда“ и „постройка“

В тази връзка, жалбоподателят твърди, че имота, в който е предвидено да бъде изградена Ф., не изпълнява критериите по чл. 24, т. 1 ЗЕВИ. Навежда доводи, че в

случая инвеститора цели да ползува неправомерно облекчения ред за присъединяване на обекти за производство на ел.енергия от възобновяеми източници ,за което производство не се изисква лиценз и по този начин се заобикаля закона.Иска се отмяна на оспореното решение на КЕВР.

В съдебно заседание жалбоподателя се представлява от адв. К. , която поддържа жалбата и излага доводи за нейната основателност , идентични с тези от жалбата.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, чрез процесуален представител юрк Б., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. В съдебно заседание и в депозирано писмено становище излага подробни аргументи.

Заинтересованата страна – [фирма] не се представлява и не изразява становище по същество на правния спор.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С искане за проучване на условията и начина за присъединяване на Ф. № [ЕГН]/11.03.2021г /стр.8 от делото / ,дружеството [фирма] е посочило че обектът се предвижда да бъде разположен върху земя на предоставения за целта имот ,находящ се в УПИ V – 242, кв. 35 по плана на [населено място] общ.И.,обл. Р. . Също така е посочено ,че прогнозното годишно количествопроизведена електроенергия е 41000 kwh/год. И няма да ползува произведената електроенергия за собствено потребление. С декларация по чл.31 и 32 от ЗЕВИ, дружеството [фирма] е декларирало ,че желае да използва преференциални цени по чл.24 т.1 от ЗЕВИ,при продажбата на произведената електроенергия от Ф. 30 квр,находящи се в УПИ V – 242, кв. 35 по плана на [населено място].

По така подаденото заявление, с писмо /л. 49-50 от делото/ [фирма] е уведомено, че обектът за производство на електрическа енергия,заявен по искане за присъединяване № [ЕГН]/11.03.2021г ,за

УПИ V – 242,не попада в обхвата на чл.24 ал.1 от ЗВЕИ. Указано е ,че заявената централа може да бъде присъединена по общия ред на Наредба № 6 /2014г за присъединяване на производители и клиенти на ел.енергия към преносната или към разпределителната мрежа,съгласно разпоредбите на част.III,гл.IV от Наредбата.

Във връзка с полученото писмо [фирма] е подала жалба с вх. № Е – 11ИН-00-247/25.03.2021 г. до КЕВР / л.52 и сл. От делото / .

С писмо № Е – 11ИН-00-247/ 05.04.2021 г, КЕВР е препратила жалбата до [фирма] по компетентност и отговор по редан а чл.63 от ОУ на договорите за пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи на последното дружество.

В отговор на жалбата е депозиран отговор от жалбоподателя в настоящия процес /стр.26 от делото / , където е посочено ,че за да се приложи разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), следва да са изпълнени три кумулативни условия, предвидени в текста на закона, а именно:

- Общата инсталирана мощност за производствения обект да е до 30kW включително;

- Да бъде изграден върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сграда или върху недвижими имоти към тях;

-недвижимия имот да е разположен в урбанизирана територия

При проверка на представените документи е установено, че в УПИ V-242, по плана на [населено място], в който е заявена за присъединяване централата, няма сграда на основното застрояване, а единствено постройка със селскостопанско предназначение, представляваща строеж на допълващото застрояване. Посочено е, че разпоредбата на чл. 24 от ЗЕВИ регламентира изключение от общия принцип по чл. 22 и чл. 23 от ЗЕВИ. Целта на изключението е да стимулира ползването на ел. енергия от собствени неголеми възобновяеми източници за собствени нужди, затова е уредено и задължението да е налице присъединена към електроразпределителната мрежа сграда в имота. В същия смисъл е и т. 43 от преамбюла на Директива 2009/28/ЕО, изцяло транспонирана с приемането на ЗЕВИ, имаща за цел да стимулира гражданите към постигането на целите на Директивата, т. е. към използване на ел. енергия от възобновяеми източници, както и т. 51 от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/2001 от 11.12.2018г. И двете директиви имат идентичен предмет - насърчаването на използване на енергия от възобновяеми източници, като по-новата определя правната рамка. Съгласно т. 51 се насърчава използването на възобновяема енергия от микро, малки и средни предприятия и от отделните граждани в съответствие с целите, определени в директива, за малките проекти за възобновяема енергия, включително децентрализираните проекти. Нормата на чл. 24 от ЗЕВИ, приета в изпълнение на двете директиви изисква в съответния имот, намиращ се в урбанизирана територия, да е налице сграда, именно с цел слънчева инсталация да захранва тази сграда и по този начин реално произведената от възобновяеми източници енергия да се използва за собствено потребление.

Предвид изложеното е отказано, Ф. за производство на електрическа енергия, заявен по искане за присъединяване № [ЕГН]/11.03.2021 г., за УПИ V-242, по плана на [населено място], да бъде присъединена по реда на чл.24 ал.1 от ЗЕВИ, а може да се присъедини общия ред на Наредба № 6/2014г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните мрежи, съгласно разпоредбите на Част трета, Глава Четвърта от Наредбата.

Тези аргументи не са приети за основателни и КЕВР е взела оспореното Решение № Ж-546/15.07.2021г.

С него Комисията е задължила [фирма] в 14 дневен срок да издаде на [фирма] становище с посочени условия за присъединяване съгласно Наредба №6, Глава пета, Раздел II, отговарящо на изискванията на чл.27 от ЗЕВИ за Ф., заявена за изграждане при условията на чл.24,т.1 от ЗЕВИ в УПИ V – 242, кв. 35 по плана на [населено място] общ.И.,обл. Р., за която присъединяването е прекратено с писмо № 55695 /23.03.2021г от [фирма]

Решението е съобщено на 22.07.2021 г., видно от приложеното на л. 17 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес от оспорването, поради което е допустима и основателна по същество.

Спорът е относно съответствието на акта с материалния закон и по-конкретно се свежда до това дали в случая са изпълнени изискванията на чл.24, т.1 от ЗЕВИ относно обекта за производство на електрическа енергия от Ф., чието присъединяване се иска.

В чл. 24, т. 1 от ЗЕВИ е регламентирано присъединяването към разпределителната

мрежа на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии.

Подробната регламентация на реда за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по реда на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ се съдържа в Глава пета, Раздел II от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6, Наредбата). Съгласно чл. 87 от Наредбата лицето, което предвижда да изгражда обект за производство на електрическа енергия, отговарящ на условията на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ, подава към оператора на съответната разпределителна мрежа писмено искане за проучване на условията и начина на присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. То следва да е титуляр на право на собственост върху имот, в който се предвижда да бъдат изградени обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, както и да е заплатило цена за проучване на условията и реда на присъединяване по ценоразписа на услугите на съответния мрежови оператор. Съгласно чл. 88, ал. 3 операторът на разпределителната мрежа може да поиска допълнителна информация за характеристиките на присъединявания обект, като лицето, поискало проучването, е длъжно да я предостави в 14-дневен срок. В противен случай, както и ако не отстрани непълнотите и несъответствията в предвидения срок, процедурата по присъединяване на обекта се прекратява (ал. 7).

Операторът на разпределителната мрежа може мотивирано да откаже да присъедини обекта към съответната мрежа в заявения срок за въвеждане на централата в експлоатация и да предложи нов срок за договаряне (чл. 90, ал. 1 от Наредбата). Съгласно чл. 91 от Наредбата в приложимата редакция операторът на разпределителната мрежа извършва проучване, определя условията, изготвя и предоставя писмено становище за присъединяване на лицето, подало искане за присъединяване, в срок до 30 дни от датата на постъпване на искането. Лицето, получило становището, може да обжалва предложените условия за присъединяване пред КЕВР при условията и по реда на чл. 22 ЗЕ.

Анализът на цитираните разпоредби показва, че в случай на подадено искане за присъединяване операторът на разпределителната мрежа разполага с три възможности - да прекрати процедурата (чл. 88, ал. 7), мотивирано да откаже присъединяване (чл. 90, ал. 1), или да определи условията, като предостави писмено становище за присъединяване на лицето (чл. 91, ал. 1).

В случая правилно и мотивирано жалбоподателя е отказал присъединяване на процесния обект към електропреносната система на [фирма] .

Обществените отношения, свързани с производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително и присъединяването на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници към електрическите мрежи, са уредени от ЗЕВИ (вж. чл. 1, ал. 1, т. 1 ЗЕВИ). В този закон са предвидени редица преференциални условия за някои категории обекти за

производство на електрическа енергия от възобновяеми източници - като например предоставяне на гарантиран достъп до електрическите мрежи (вж. чл. 18, ал. 1, т. 1 ЗЕВИ); по-облекчен ред за присъединяване (вж. чл. 26, ал. 1 ЗЕВИ) и най-значимото в случая - изкупуване на произведената от тях енергия по преференциални цени, които са значително по-високи от пазарните (вж. чл. 31 ЗЕВИ). За да могат да ползват преференциалните условия обаче, тези обекти трябва да отговарят на някои предварително определени от законодателя условия. В конкретния случай те са определени от чл. 24, т. 1 ЗЕВИ, както беше посочено по-горе и включват: общата инсталирана мощност на производствения обект да е до 30 kW включително; обектът да бъде изграден върху покривни или фасадни конструкции на сгради, присъединени към електроразпределителната мрежа или върху недвижими имоти към тях; недвижимите имоти да са разположени в урбанизирани територии.

В случая не е спорно между страните, че недвижимият имот се намира в урбанизирана територия, че заявената за изграждане мощност е до 30 kW и че обектът е присъединен към електроразпределителната мрежа, а дали в процесният имот има "сграда" и може ли същата да покрие изискването по смисъла на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ. ЗЕВИ не съдържа определение за понятието "сграда". Определение се съдържа в Закона за енергийната ефективност (вж. § 1, т. 27 ДР ЗЕЕ), където се говори за конструкция със стени и покрив и Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради - конструкция със стени и покрив (вж. § 1, т. 20 ДР). Разграничението между "сграда" и "постройка" е посочено в Наредба № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, издадена на основание чл. 13, ал. 1 ЗУТ (Наредба № 7 от 22.12.2003 г.).

Изхождайки от формулираните в чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 8 от ЗЕВИ цели - насърчаване на производството и потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници и създаване на условия за повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия чрез производство и потребление на електрическа енергия от възобновяеми източници, следва да се приеме, че в понятието за сграда е вложено съдържанието, посочено в § 1, т. 27 от ДР на ЗЕЕ. Тези цели обуславят изискването за наличие на конструкция, върху или около която се иска разполагане на обекта за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. В настоящия казус видно от приложената на стр. 35 от делото скица, не съществува въобще сграда в имота. Такава не се съдържа и представения нот. акт за покупката на имота – нот. акт № 34 том III рег. № 3221 по дело № 323/2020 г на нотариус с рег. № 254 и с район на действие РС Исперих. Очевидно при проверка на място, служителите на жалбоподателя са намерили сглобена за целите на чл. 24 ал. 1 т. 1 от ЗЕВИ постройка, който правилно са определили, като неотговаряща на изискванията на цитираната разпоредба.

Закона за енергия от възобновяеми източници има за цел да стимулира производството и потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници (вж. чл. 2 ЗЕВИ), като следва да бъде предоставен гарантиран достъп на енергия, произведена от възобновяеми източници до електрическите мрежи (вж. чл. 18, ал. 1 ЗЕВИ). "Гарантиран достъп" обаче не означава безусловен такъв и именно по тази причина в глава четвърта, раздел II ЗЕВИ са уредени предпоставките за

присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Така, в чл. 22, ал. 1 ЗЕВИ е предвидено, че операторите на разпределителни електрически мрежи ежегодно до 28 февруари представят на оператора на преносната електрическа мрежа предвижданите за едногодишен период електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към разпределителните мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение, а съгласно ал. 5 на същата разпоредба, КЕВР издава решение по реда на чл. 115 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, с което одобрява тези мощности след извършване на проверка. В разпоредбите на чл. 23 ЗЕВИ е регламентиран редът, по който лицата, които искат да изградят обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, следва да процедират, като тази процедура е предвидена именно в изпълнение на целите на ЗЕВИ по чл. 2 и чл. 18 - за да е налице предвидимост, обективност и липса на дискриминация по отношение на всички евентуални желаещи производители на електрическа енергия от възобновяеми източници. Наличието на подобна регламентация и одобряването на електрически мощности е в съответствие с целите (като процентни показатели на енергия от възобновяеми източници), регламентирани в приложение 1 на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива 2009/28), които от своя страна са предвидени с цел създаване на баланс през годините (от 2005 до 2020 съгласно Директивата) от една страна между увеличаването на дела на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и от друга - формирането на цената на електрическата енергия, която не следва да бъде непосилна за крайните клиенти. Безспорно е, че цената на електрическата енергия от възобновяеми източници е преференциална и тази цена в крайна сметка се заплаща именно от крайните клиенти. В контекста на изложеното е приета и разпоредбата на чл. 24 от ЗЕВИ, която регламентира изключение от така въведеното правило на чл. 23, и съгласно т. 1 от чл. 24 се предвижда, че чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии. Целта на това

изключение е да стимулира ползването на електрическа енергия от собствени неголеми обекти за собствено потребление-затова е уредено и задължението да е налице сграда в имота, като целта е повишаване на енергийната ефективност на сградата, чрез намаляване на разходите за електрическа енергия, което се постига чрез продажбата на произведените от инсталацията количества по преференциалните цени. В т. 43 от преамбюла на Директива 2009/28, която към настоящия момент е изцяло транспонирана с приемането на ЗЕВИ, имаща за цел да стимулира гражданите към постигането на целите на Директивата, т. е. към използване на електрическата енергия от възобновяеми източници, както и т. 51 от преамбюла на новата Директива 2018/2001. И двете директиви имат идентичен предмет - насърчаването на използване на енергия от възобновяеми източници, като по-новата определя правната рамка, в частност процентите на електрическа енергия от възобновяеми източници в отделните държави членки до 2030. Съгласно т. 51 (която на практика пояснява вложеното в т. 43 на Директива 2009/28 значение), за да се насърчава използването на възобновяема енергия от микро, малки и средни предприятия и от отделните граждани в съответствие с целите, определени в настоящата директива, за малките проекти за възобновяема енергия, включително децентрализираните проекти, например покривните слънчеви инсталации, следва да се въведе процедура чрез обикновено уведомяване за свързване към мрежата до компетентния орган. Цитираната норма потвърждава посоченото, че чл. 24, т. 1 ЗЕВИ изисква в съответния имот, намиращ се в урбанизирана територия, да е налице сграда, именно с цел слънчевата инсталация да захранва тази сграда и по този начин произведената от възобновяеми източници енергия реално да се използва за собствено потребление. А съществуващата във въпросният имот зарядна станция сграда, нито служи за обитаване/живеене, нито представляват предприятие, реално ползващо електрическа енергия за производствените си нужди, нито въобще в него има или впрочем е възможно да има реално потребление на електрическа енергия видно от размерите на сградата.

Съдебната практика е изработила критериите за изкуствено създадени условия: обективен, изразяващ се в действия насочени към получаване на предимство и субективен, изразяващ се в намерение за неправомерна облага в противоречие с целите на нормативната уредба. Настоящият състав приема, че са налице изкуствено създадени условия с цел заобикаляне на закона от страна на [фирма], каквито са отстатациите и на жалбоподателя в настоящия процес, поради което последния е дал указания, че исканото пресъединяване може да стане по общия ред / чл.23

от ЗЕВИ/ . Целта на наличието на процедура за присъединяване по чл. 23 от ЗЕВИ е да се предотвратят злоупотребите, както бе посочено по-горе, чрез изграждането на фиктивни постройки. В случая именно това е сторено посредством изграждане на сграда , която не отговарят на разпоредбите на ЗУТ , използвана единствено само с цел формално да се изпълни изискването на чл. 24 ЗЕВИ и инвеститора да ползва преференции по повод произведената електрическа енергия от възобновяеми източници. Нещо повече ,в самото искане за присъединяване № [ЕГН]/11.03.2021г /стр.8 от делото / ,дружеството [фирма] е посочило че няма да ползува произведената електроенергия за собствено потребление.

С оглед изложеното дотук, оспореното Решение № Ж-546/15.07.2021 г. на КЕВР се явява незаконосъобразно и следва да се отмени.

При този изход на спора следва да бъде уважена претенцията на жалбоподателя за заплащане на разноски от ответника ,както и възражението за прекомерност на адвокатски хонорар,посочен в списъка по чл.80 от ГПК /стр.79 от делото / и се определят разноски в размер на 50лв –държавна такса и 500лв –адвокатско възнаграждение на основание чл.8 ал.3 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното ,съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № Ж-546/15.07.2021г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което на [фирма] са дадени задължителни указания за издаване на становище на [фирма] с посочени условия за присъединяване съгласно Наредба №6, Глава пета, Раздел II, отговарящо на изискванията на чл.27 от ЗЕВИ, за Фотоволтаична централа (Ф.) , заявена за изграждане при условията на чл.24,т.1 от ЗЕВИ в УПИ V – 242, кв. 35 по плана на [населено място] общ.И.,обл. Р. .

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на [фирма] сумата 550лв – разноски по делото .

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 –дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: